

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. rugsėjo 2 d.*

[Tekstas ištaisytas 2021 m. rugsėjo 29 d. nutartimi]

„Apeliacinis skundas – Institucinė teisė – Socialinė politika – SESV 154 ir 155 straipsniai – Socialinių partnerių socialinis dialogas Europos Sąjungos lygmeniu – Valstybių narių centrinės valdžios institucijų tarnautojų ir darbuotojų informavimas ir konsultavimasis su jais – Socialinių partnerių sudarytas susitarimas – Bendras susitarimą pasirašiusių šalių prašymas įgyvendinti šį susitarimą Sąjungos lygmeniu – Europos Komisijos atsisakymas pateikti Europos Sąjungos Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo – Teisminės kontrolės apimtis – Pareiga motyvuoti sprendimą dėl atsisakymo“

Byloje C-928/19 P

dėl 2019 m. gruodžio 19 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

European Federation of Public Service Unions (EPSU), įsteigta Briuselyje (Belgija), atstovaujama *solicitor* R. Arthur ir *barrister* K. Apps,

apeliantė,

dalyvaujant kitai proceso šaliai

Jan Willem Goudriaan, gyvenančiam Briuselyje (Belgija), atstovaujamam *solicitor* R. Arthur ir *barrister* K. Apps,

ieškovui pirmojoje instancijoje,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą I. Martínez del Peral, M. Kellerbauer ir B.-R. Killmann,

atsakovę pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta, kolegijų pirmininkai A. Prechal, M. Vilaras, E. Regan, N. Piçarra ir A. Kumin, teisėjai E. Juhász, M. Safjan, S. Rodin, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos, P. G. Xuereb ir N. Jääskinen (pranešėjas),

* Proceso kalba: anglų.

generalinis advokatas P. Pikamäe,

posėdžio sekretorius M. Longar, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2020 m. spalio 26 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2021 m. sausio 20 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

prima šį

Sprendimą

- 1 Apeliaciniame skunde *European Federation of Public Service Union (EPSU)* prašo panaikinti 2019 m. spalio 24 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *EPSU ir Goudriaan / Komisija* (T-310/18, toliau – skundžiamas sprendimas, EU:T:2019:757); juo šis teismas atmetė ieškinį dėl 2018 m. kovo 5 d. Europos Komisijos sprendimo (toliau – ginčijamas sprendimas) atsisakyti pateikti Europos Sąjungos Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo Sąjungos lygmeniu įgyvendinamas *Délégation syndicale de l'administration nationale et européenne (DSANE)* ir *Employeurs de l'administration publique européenne (EAPE)* sudarytas susitarimas „[Valstybių narių] [c]entrinės valdžios institucijų tarnautojų ir darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais bendroji sistema“ (toliau – aptariamas susitarimas).

Teisinis pagrindas

- 2 SESV 151 straipsnyje nurodyta:

„[Europos] Sąjunga ir valstybės narės, atsižvelgdamos į pagrindines socialines teises, nustatytas 1961 m. spalio 18 d. Turine pasirašytoje Europos socialinėje chartijoje ir 1989 m. Bendrijos darbuotojų pagrindinių socialinių teisių chartijoje, mano, jog tikslinga didinti užimtumą, skatinti kurti geresnes gyvenimo bei darbo sąlygas, kad palaikant jų gerėjimą būtų galima siekti jų suderinimo, deramos socialinės apsaugos, administracijos ir darbuotojų dialogo, žmogiškųjų išteklių plėtotės siekiant nuolatinio didelio užimtumo ir kovojant su socialine atskirtimi.

Šiuo tikslu Sąjunga ir valstybės narės įgyvendina priemones, pagal kurias atsižvelgiama į įvairias nacionalinės patirties formas, ypač sutartinių santykių srityje, ir būtinumą išlaikyti Sąjungos ekonomikos konkurencingumą.

Jos tiki, kad tokia raida vyks ne tik dėl socialinių sistemų suderinimui palankaus vidaus rinkos veikimo, bet ir dėl Sutartyse numatytos tvarkos ir įstatymų bei kitų teisės aktų nuostatų suderinimo.“

- 3 SESV 152 straipsnio pirma pastraipa suformuluota taip:

„Sąjunga, atsižvelgdama į nacionalinių sistemų įvairovę, pripažįsta ir remia socialinių partnerių vaidmenį savo lygiu. Ji remia socialinių partnerių dialogą, kartu gerbdama jų savarankiškumą.“

4 SESV 153 straipsnio 1 dalies e punkte numatyta:

„1. Siekdama 151 straipsnyje keliamų tikslų, Sąjunga remia ir papildo valstybių narių veiklą šiose srityse:

<...>

e) darbuotojų informavimo ir konsultavimo;

<...>“

5 SESV 154 straipsnyje nustatyta:

„1. Komisijai keliamas uždavinys skatinti administracijos ir darbuotojų konsultavimąsi Sąjungos lygmeniu ir imtis visų tinkamų priemonių jų dialogui palengvinti užtikrinant šalims lygiavertę paramą.

2. Šiuo tikslu Komisija, prieš pateikdama pasiūlymus socialinės politikos srityje, su administracija ir darbuotojais konsultuojasi dėl galimos Sąjungos veikimo linkmės.

3. Jei po tokio konsultavimosi Komisija mano, kad tikslinga imtis veiksmų Sąjungos mastu, ji su administracija ir darbuotojais konsultuojasi dėl numatomo pasiūlymo turinio. Administracija ir darbuotojai pateikia Komisijai nuomonę arba prirėikus – rekomendaciją.

4. Pasinaudodami 2 ir 3 dalyse nurodytu konsultavimusi, socialiniai partneriai gali informuoti Komisiją apie savo ketinimą inicijuoti 155 straipsnyje numatytą procesą. Šis procesas negali trukti ilgiau kaip devynis mėnesius, jeigu suinteresuoti administracija ir darbuotojai bei Komisija drauge nenusprendžia jo pratęsti.“

6 SESV 155 straipsnyje nurodyta:

„1. Administracijos ir darbuotojų pageidavimu jų dialogas Sąjungos lygmeniu gali baigtis sutartiniais santykiais, įskaitant susitarimus.

2. Sąjungos lygmeniu sudaryti susitarimai yra įgyvendinami pagal administracijai ir darbuotojams bei valstybėms narėms būdingą ir nusistovėjusią tvarką arba dėl tų reikalų, kuriems taikomas 153 straipsnis, juos pasirašiusioms šalims bendrai paprašius remiantis Komisijos pasiūlymu priimtu Tarybos sprendimu. Apie tai pranešama Europos Parlamentui.

Taryba sprendžia vieningai, kai tame susitarime yra viena arba kelios nuostatos, susijusios su viena iš sričių, kurioms pagal 153 straipsnio 2 dalį reikia balsų vieningumo.“

Ginčo aplinkybės ir ginčijamas sprendimas

7 Skundžiamo sprendimo 1–6 punktuose išdėstytas ginčo aplinkybes, kiek tai reikalinga šiai bylai, galima apibendrinti taip, kaip nurodyta toliau.

- 8 2015 m. balandžio 10 d. konsultaciniame dokumente C(2015) 2303 *final* „Pirmasis konsultavimosi su socialiniais partneriais etapas pagal [SESV 154 straipsnį] dėl Sąjungos direktyvų dėl darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais konsolidavimo“ Komisija, remdamasi SESV 154 straipsnio 2 dalimi, pasiūlė socialiniams partneriams pareikšti nuomonę dėl Sąjungos veiksmų, susijusių su 1998 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvos 98/59/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su kolektyviniu atleidimu iš darbo, suderinimo (OL L 225, 1998, p. 16; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 327), 2001 m. kovo 12 d. Tarybos direktyvos 2001/23/EB dėl valstybių narių įstatymų, skirtų darbuotojų teisių apsaugai įmonių, verslo arba įmonių ar verslo dalių perdavimo atveju, suderinimo (OL L 82, 2001, p. 16; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 4 t., p. 98) ir 2002 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/14/EB dėl bendros darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais sistemos sukūrimo Europos bendrijoje – Bendra Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos deklaracija dėl darbuotojų atstovavimo (OL L 80, 2002, p. 29; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 4 t., p. 219) (toliau kartu – direktyvos dėl darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais) konsolidavimu, krypties. Šis konsultavimasis buvo susijęs, be kita ko, su galimu direktyvų dėl darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais taikymo srities išplėtimu, įtraukiant valstybių narių centrinės valdžios institucijų tarnautojus ir darbuotojus.
- 9 2015 m. birželio 2 d. socialiniai partneriai, posėdžiaujantys Centrinės valdžios institucijų socialinio dialogo komitete (SDC CGA), būtent DSANE ir EAPE, vadovaudamiesi SESV 154 straipsnio 4 dalimi, informavo Komisiją apie norą derėtis ir sudaryti susitarimą pagal SESV 155 straipsnio 1 dalį.
- 10 2015 m. gruodžio 21 d. DSANE ir EAPE pasirašė nagrinėjamą susitarimą.
- 11 2016 m. vasario 1 d. rašte DSANE ir EAPE pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį drauge paprašė Komisijos pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo nagrinėjamas susitarimas įgyvendinamas Sąjungos lygmeniu.
- 12 2018 m. kovo 5 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą, juo atsisakė pateikti Tarybai tokį pasiūlymą dėl sprendimo.
- 13 Ginčijamame sprendime Komisija iš esmės nurodė, pirma, kad valstybių narių centrinės valdžios institucijos pavaldžios šių valstybių narių vyriausybėms, kad jos vykdo viešosios valdžios funkcijas ir kad jų struktūra, organizavimas ir veikimas priklauso tik valstybių narių kompetencijai. Antra, Komisija pažymėjo, kad daugelyje valstybių narių jau yra nuostatos, kuriomis užtikrinamas tam tikras šių institucijų tarnautojų ir darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais lygis. Trečia, Komisija nusprendė, kad minėtų institucijų svarba priklauso nuo valstybių narių centralizacijos ar decentralizacijos laipsnio, todėl tuo atveju, jeigu nagrinėjamas susitarimas būtų įgyvendintas Tarybos sprendimu, atitinkamų tarnautojų ir darbuotojų apsaugos lygis labai svyruotų, priklausomai nuo valstybių narių.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

- 14 2018 m. gegužės 15 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo EPSU, t. y. asociacijos, vienijančios viešųjų paslaugų darbuotojams atstovaujančias Europos profesinių sąjungų organizacijas ir kartu su Europos nepriklausomų profesinių sąjungų konfederacija (CESI) įsteigusios DSANE, ir EPSU Generalinio sekretoriaus Jan Willem Goudriaan (toliau kartu – ieškovai pirmojoje instancijoje) ieškinį, juo buvo prašoma panaikinti ginčijamą sprendimą.

- 15 Grįsdami savo ieškinį ieškovai pirmojoje instancijoje nurodė du pagrindus. Pirmajame pagrinde, grindžiamame teisės klaida dėl Komisijos įgaliojimų apimties, jie iš esmės tvirtino, kad pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį Komisija negalėjo atsisakyti pateikti Tarybai pasiūlymo dėl sprendimo, kuriuo Sąjungos lygmeniu įgyvendinamas nagrinėjamas susitarimas. Antrasis ieškinio pagrindas susijęs su nepakankamu ir akivaizdžiai klaidingu ginčijamo sprendimo motyvavimu.
- 16 [Tekstas ištaisytas 2021 m. rugsėjo 29 d. nutartimi] Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas atmetė visą ieškovų pirmojoje instancijoje ieškinį ir nurodė, kad kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.
- 17 Konkrečiai kalbant, nagrinėdamas minėto ieškinio pagrįstumą Bendrasis Teismas atmetė pirmąjį pagrindą, be kita ko, skundžiamo sprendimo 49–90 punktuose pateikęs SESV 155 straipsnio 2 dalies pažodinį, kontekstinį ir teleologinį aiškinimą ir konstatavęs, kad Sąjungos institucijos neprivalo tenkinti susitarimą pasirašiusių šalių drauge pateikto prašymo įgyvendinti šį susitarimą Sąjungos lygmeniu. Toliau minėto sprendimo 91–102 punktuose jis išnagrinėjo Sąjungos taisykles, principus ir tikslus, kuriais rėmėsi ieškovai pirmojoje instancijoje, siekdami pagrįsti jų pateiktą šios nuostatos aiškinimą. Skundžiamo sprendimo 104 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad atsisakydama pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo nagrinėjamas susitarimas įgyvendinamas Sąjungos lygmeniu, Komisija nepadarė teisės klaidos, susijusios su jos įgaliojimų apimtimi.
- 18 Kalbant apie antrąjį ieškinio pagrindą, pažymėtina, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 106–140 punktuose išnagrinėjo, ar ginčijamame sprendime Komisija laikėsi SESV 296 straipsnyje numatytos pareigos motyvuoti ir ar tame sprendime pateikti motyvai yra pagrįsti. Konstatavęs, kad turėjo būti atlikta ribota ginčijamo sprendimo kontrolė, Bendrasis Teismas nusprendė, kad SESV 296 straipsnyje numatyta pareiga motyvuoti ginčijamame sprendime buvo įvykdyta ir kad trys ginčyti minėto sprendimo motyvai yra pagrįsti.

Šalių reikalavimai Teisingumo Teisme

- 19 Apeliaciniame skunde EPSU prašo Teisingumo Teismo:
- panaikinti skundžiamą sprendimą,
  - panaikinti ginčijamą sprendimą ir
  - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi pirmojoje ir apeliacinėje instancijose išlaidas.
- 20 Komisija Teisingumo Teismo prašo:
- atmesti apeliacinį skundą ir
  - priteisti iš EPSU bylinėjimosi išlaidas.
- 21 2020 m. kovo 2 d. Teisingumo Teismo kanceliarijai pateiktu dokumentu J. W. Goudriaan pranešė Teisingumo Teismui, kad nenori būti apeliacinio proceso šalis.

Dėl apeliacinio skundo

- 22 Apeliacinį skundą EPSU grindžia keturiais pagrindais.
- 23 Reikia vieną po kito išnagrinėti antrąjį, pirmąjį, trečiąjį ir ketvirtąjį apeliacinio skundo pagrindus.

Dėl apeliacinio skundo antrojo pagrindo, grindžiamo teisės klaida aiškinant SESV 154 ir 155 straipsnius

Šalių argumentai

- 24 Antrajame apeliacinio skundo pagrindu EPSU teigia, kad Bendrojo Teismo pateiktas pažodinis, kontekstinis ir teleologinis SESV 154 ir 155 straipsnių aiškinimas yra teisiškai klaidingas, kiek tai susiję, be kita ko, su Komisijos įgaliojimais per procedūrą dėl socialinių partnerių Sąjungos lygmeniu sudarytų susitarimų įgyvendinimo pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį. Šiuo klausimu EPSU iš esmės tvirtina, kad pagal pastarąją nuostatą Komisija turi patenkinti susitarimą pasirašiusių šalių drauge pateiktą prašymą įgyvendinti minėtą susitarimą Sąjungos lygmeniu ir šiuo tikslu pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, nebent būtų nustatyta, kad susitarimą pasirašiusioms šalims nepakankamai atstovaujama ar kad šio susitarimo sąlygos yra neteisėtos.
- 25 Visų pirma dėl pažodinio SESV 155 straipsnio 2 dalies aiškinimo EPSU teigia, kad skundžiamo sprendimo 49–63 punktuose Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą. Šiuo klausimu ji tvirtina, kad šios nuostatos versijoje anglų kalba vartojami žodžiai „shall be implemented“ išreiškia Komisijos pareigą pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo Sąjungos lygiu įgyvendinamas atitinkamų socialinių partnerių sudarytas susitarimas. EPSU taip pat teigia, jog tai, kad abu socialinių partnerių susitarimo įgyvendinimo būdai pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį nurodyti tame pačiame sakinyje, nepaneigia institucijų įsipareigojimų per antrąją procedūrą privalomo pobūdžio, nes įgyvendinimo būdą renkasi socialiniai partneriai, o ne institucijos.
- 26 Be to, dėl SESV 155 straipsnio 2 dalies kontekstinio ir teleologinio aiškinimo EPSU tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 34, 62, 63, 69–82, 87, 89, 93–100 ir 109 punktuose Bendrasis Teismas padarė teisės klaidų.
- 27 Pirma, EPSU iš esmės teigia, kad Bendrasis Teismas per SESV 154 ir 155 straipsniuose numatytą procedūrą klaidingai išplėtė Komisijos vaidmenį socialinių partnerių ir Tarybos nenaudai.
- 28 Antra, EPSU ginčija skundžiamo sprendimo 74–77, 87 ir 96 punktuose Bendrojo Teismo pateiktą aiškinimą, susijusį su SESV 154 ir 155 straipsniuose numatytos procedūros eiga.
- 29 Trečia, EPSU tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 74–76 punktuose Bendrasis Teismas klaidingai aiškino 1998 m. birželio 17 d. Sprendimo *UEAPME / Taryba* (T-135/96, EU:T:1998:128) 84 punktą, iš kurio matyti, kad Komisijos įgaliojimai pagal SESV 154 ir 155 straipsniuose numatytą procedūrą apima tik atitinkamą susitarimą pasirašiusių socialinių partnerių atstovaujiamumo patikrą ir šio susitarimo sąlygų teisėtumo kontrolę; tačiau tame sprendime nepaminėta jokios tikslingumo pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo minėtas susitarimas įgyvendinamas Sąjungos lygmeniu, kontrolės.

- 30 Ketvirta, EPSU tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, skundžiamo sprendimo 82 ir 94–98 punktuose apibrėždamas Parlamento vaidmenį per SESV 154 ir 155 straipsniuose numatytą procedūrą, palyginti su socialiniams partneriams skirtu vaidmeniu. Šiuo klausimu EPSU, remdamasi, be kita ko, 1998 m. birželio 17 d. Sprendimo *UEAPME / Taryba* (T-135/96, EU:T:1998:128) 89 punktu, teigia, kad Parlamento ir socialinių partnerių įgaliojimai yra skirtingi ir vieni kitus papildantys.
- 31 Komisija atmeta EPSU teiginius ir pritaria Bendrojo Teismo pateiktam SESV 154 ir 155 straipsnių ir 1998 m. birželio 17 d. Sprendimo *UEAPME / Taryba* (T-135/96, EU:T:1998:128) aiškinimui.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 32 Pirma, dėl EPSU teiginių, susijusių su Bendrojo Teismo pateiktu klaidingu pažodiniu SESV 155 straipsnio 2 dalies aiškinimu, reikia pažymėti, jog iš šios nuostatos formuluotės matyti, kad socialinių partnerių sudaryti susitarimai įgyvendinami Sąjungos lygmeniu laikantis pačių socialinių partnerių ir valstybių narių nustatytų procedūrų ir praktikos, o jeigu tai yra SESV 153 straipsnyje reglamentuojamos sritys – remiantis Komisijos pasiūlymu priimtu Tarybos sprendimu, šiuos susitarimus pasirašiusiems šalims bendrai paprašius.
- 33 Taigi, kaip skundžiamo sprendimo 59 punkte teisingai pažymėjo Bendrasis Teismas, imperatyvių formuluočių, vartojamų SESV 155 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos versijoje prancūzų kalba („intervient“) arba šios nuostatos versijoje anglų kalba („shall be implemented“), paskirtis gali būti paaiškinti, kad Sąjungos lygmeniu socialinių partnerių sudarytas susitarimas būtina turi būti įgyvendinamas taikant vieną iš dviejų alternatyvių procedūrų, t. y. socialiniams partneriams ir valstybėms narėms savitas procedūras ir praktiką, o į SESV 153 straipsnio taikymo sritį patenkančiose srityse – konkrečią procedūrą, per kurią priimamas Sąjungos aktas.
- 34 Konkrečiai dėl tokio susitarimo įgyvendinimo Sąjungos lygmeniu reikia pažymėti, jog SESV 155 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodyta tik tai, kad šie susitarimai gali būti įgyvendinami atitinkamo susitarimo šalių bendru prašymu ir remiantis Komisijos pasiūlymu priimtu Tarybos sprendimu, nenurodant, ar Komisija privalo pateikti tokį pasiūlymą Tarybai.
- 35 Tuo remiantis darytina išvada, kad Bendrajam Teismui negalima priekaištauti dėl to, jog skundžiamo sprendimo 60 punkte jis konstatavo, kad SESV 155 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje vartojamos imperatyvios formuluotės „intervient“ (versijoje prancūzų kalba) ir „shall be implemented“ (versijoje anglų kalba) savaime neleidžia spręsti, kad Komisija privalo pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kai susitarimą pasirašiusios šalys drauge šiuo tikslu pateikia jai prašymą.
- 36 Šios išvados negali paneigti EPSU argumentai (beje, nepagrįsti), kad tai, jog SESV 155 straipsnio 2 dalyje tame pačiame sakinyje paminėtos dvi procedūros, numatytos socialinių partnerių susitarimui įgyvendinti, nesumažina Sąjungos institucijų išipareigojimų pagal antrąją iš jų privalomojo pobūdžio. Šiuo klausimu visų pirma reikia pažymėti, kad EPSU nenurodo priežasčių, dėl kurių iš to, kad vieną iš šiame sakinyje nurodytų alternatyvių procedūrų iš pradžių renkasi socialiniai partneriai, galima spręsti, kad nagrinėjamos privalomos formuluotės susijusios būtent su antrąja procedūra, todėl Komisija privalėtų pateikti tokį pasiūlymą Tarybai.

- 37 Be to, skundžiamo sprendimo 62 punkte Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, kad ieškovų pirmojoje instancijoje siūlomas pažodinis SESV 155 straipsnio 2 dalies aiškinimas reikštų ne tik Komisijos pareigą bet kokiomis aplinkybėmis pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo Sąjungos lygmeniu įgyvendinamas socialinių partnerių sudarytas susitarimas, bet ir Tarybos pareigą įgyvendinti šį susitarimą ir priimti atitinkamą sprendimą.
- 38 Vis dėlto reikia pažymėti, kad EPSU pripažįsta, jog Komisija turi teisę nepateikti tokio pasiūlymo Tarybai tam tikromis aplinkybėmis, jei atitinkamą susitarimą pasirašiusiems socialiniams partneriams nepakankamai atstovaujama arba jei šio susitarimo sąlygos yra neteisėtos. Konkrečiai kalbant apie Tarybą, pažymėtina, kad, pritarus ieškovų pirmojoje instancijoje siūlomam pažodiniam aiškinimui, SESV 155 straipsnio 2 dalies antra pastraipa, kurioje numatyta, kad Taryba vienbalsiai sprendžia dėl Komisijos pasiūlymo, kai nagrinėjamame susitarime yra nuostatų, susijusių su tam tikromis sritimis, taptų neveiksminga, o tai neturėtų jokios prasmės, jei Taryba privalėtų priimti Komisijos siūlomą sprendimą.
- 39 Galiausiai reikia pažymėti, jog Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 63 punkte nurodė, kad ieškovų pirmojoje instancijoje ginamas aiškinimas reikštų, kad tais atvejais, kai socialiniai partneriai nepateikia bendro prašymo dėl susitarimo įgyvendinimo Sąjungos lygmeniu, socialiniai partneriai ir valstybės narės turi įgyvendinti šį susitarimą savo lygmeniu pagal savo procedūras ir savo pačių praktiką, o tai prieštarautų vienuolikos Europos Bendrijos valstybių narių (išskyrus Jungtinę Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos karalystę), pasirašiusių susitarimą dėl socialinės politikos (OL C 191, 1992, p. 91), ketinimams. Vis dėlto, nors EPSU apeliaciniame skunde tvirtina, kad Bendrasis Teismas neteisingai išaiškino tai, dėl ko EAPE faktiškai susitarė, reikia konstatuoti, kad šis argumentas visiškai nepagrįstas ir juo labiau nepaneigia Bendrojo Teismo tame skundžiamo sprendimo punkte padarytos išvados, susijusios su prie šio susitarimo pridėta Deklaracija Nr. 2.
- 40 Taigi Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai pateikė pažodinį SESV 155 straipsnio 2 dalies aiškinimą, iš kurio matyti, kad versijose prancūzų ir anglų kalbomis vartojamomis imperatyviomis formuluotėmis siekiama išreikšti tik išimtinį dviejų alternatyvių procedūrų, numatytų šioje nuostatoje, pobūdį; be to, kaip savo išvados 49 punkte nurodė generalinis advokatas, tai patvirtina šios nuostatos versijos keliomis kitomis kalbomis.
- 41 Antra, kalbant apie EPSU teiginius, susijusius su tuo, kad Bendrasis Teismas pateikė klaidingą kontekstinį ir teleologinį SESV 155 straipsnio 2 dalies aiškinimą, pažymėtina, kad EPSU teigia, pirma, jog Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, skundžiamo sprendimo 34, 63–81 ir 93 punktuose aiškindamas ESS 17 straipsnio 1 ir 2 dalis, nes šia bendrąja nuostata Komisijos įgaliojimai negali būti išplėsti viršijant SESV 154 ir 155 straipsniuose nustatytas ribas, kadangi šie straipsniai yra *lex specialis*.
- 42 Vis dėlto reikia pažymėti, jog EPSU nepaaiškina, kodėl SESV 154 ir 155 straipsniai turėtų būti laikomi *lex specialis*, palyginti su ESS 17 straipsnio 1 ir 2 dalimis. Ji tik tvirtina, kad ESS 17 straipsnis negali būti viršesnis už SESV 154 ir 155 straipsnius.
- 43 Be to, iš minėtų skundžiamo sprendimo punktų taip pat negalima daryti išvados, kad Bendrasis Teismas, taikydamas ESS 17 straipsnį vietoj SESV 154 ir 155 straipsnių, nukrypo nuo pastarųjų nuostatų. Priešingai, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 93 punkte teisingai nurodė, kad „vertindama, ar tikslinga Sąjungos lygmeniu įgyvendinti socialinių partnerių sudarytą susitarimą, Komisija tik įgyvendina jai pagal SESV 155 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą, siejamą su ESS 17 straipsnio 1–3 dalimis, suteiktus įgaliojimus“.

- 44 Dar reikia pažymėti, kad teisė siūlyti Sąjungos lygmeniu įgyvendinti socialinių partnerių sudarytą susitarimą, kaip tai suprantama pagal SESV 155 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą, priskiriama Sutartimis, visų pirma ESS 17 straipsniu, Komisijai suteiktiems įgaliojimams.
- 45 Komisijai pagal Sutartis suteikti įgaliojimai apima, be kita ko, įgaliojimus pagal ESS 17 straipsnio 1 dalį remti bendruosius Sąjungos interesus ir prireikus imtis atitinkamos iniciatyvos šiuo tikslu.
- 46 Konkrečioje socialinės politikos srityje, kaip savo išvados 73 punkte priminė generalinis advokatas, SESV Trečiosios dalies X antraštinės dalies tikslas, be kita ko, yra skatinti socialinių partnerių vaidmenį ir palengvinti jų tarpusavio dialogą, gerbiant jų savarankiškumą, o SESV 154 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Komisijos užduotis yra, be kita ko, skatinti konsultacijas su socialiniais partneriais Sąjungos lygmeniu. Be to, kalbant konkrečiai apie socialinių partnerių sudarytų susitarimų įgyvendinimą Sąjungos lygmeniu, SESV 155 straipsnio 2 dalimi socialiniams partneriams suteikta teisė, panaši į atitinkamai pagal SESV 225 ir 241 straipsnius Parlamentui ir Tarybai bendrai suteiktą teisę prašyti Komisijos pateikti atitinkamus pasiūlymus, reikalingus Sutartims įgyvendinti.
- 47 Vis dėlto SESV 155 straipsnio 2 dalies žodžiais „remiantis Komisijos pasiūlymu“ šiai institucijai suteikiama konkreti kompetencija, kuri, nors naudotis ja galima tik esant bendram socialinių partnerių prašymui, kai toks prašymas pateikiamas, prilygsta ESS 17 straipsnio 2 dalyje numatyta bendrai iniciatyvos teisei priimti teisėkūros procedūra priimamus aktus, nes Komisijos pasiūlymo buvimas yra išankstinė Tarybos sprendimo priėmimo pagal šią nuostatą sąlyga. Ši kompetencija priskirtina Komisijai pagal ESS 17 straipsnio 1 dalį pavestam vaidmeniui, kurio esmė šiomis aplinkybėmis – atsižvelgiant į bendrąją Sąjungos interesą įvertinti tikslingumą pateikti pasiūlymą Tarybai remiantis socialinių partnerių sudarytu susitarimu, siekiant įgyvendinti jį Sąjungos lygmeniu.
- 48 Šiuo klausimu taip pat reikia priminti, kad pagal ESS 13 straipsnio 2 dalį kiekviena Sąjungos institucija veikia neviršydamą Sutartyse jai suteiktų įgaliojimų ir laikydamosi jose nustatytų procedūrų, sąlygų bei tikslų. Šioje nuostatoje išreiškiamas institucinės pusiausvyros principas, būdingas Sąjungos institucinei struktūrai, o pagal jį kiekviena institucija vykdo savo įgaliojimus paisydama kitų institucijų įgaliojimų (2015 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Taryba / Komisija*, C-409/13, EU:C:2015:217, 64 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija). ESS 17 straipsnio 2 dalyje numatyta Komisijos iniciatyvos teisė yra viena iš šio principo išraiškų (2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Puppinck ir kt. / Komisija*, C-418/18 P, EU:C:2019:1113, 60 punktą). Tas pats pasakytina ir apie Komisijai pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį suteiktą konkrečią kompetenciją būtent socialinių partnerių sudarytų susitarimų įgyvendinimo Sąjungos lygmeniu srityje.
- 49 Taigi dėl EPSU siūlomo SESV 155 straipsnio 2 dalies aiškinimo kiltų pavojus minėtiems pusiausvyrai, o Komisijai galėtų būti sukliudyta vykdyti šio sprendimo 45 punkte primintą užduotį pagal ESS 17 straipsnio 1 dalį remti bendruosius Sąjungos interesus. Dėl tokio aiškinimo pirmenybė būtų teikiama tik susitarimą pasirašiusių socialinių partnerių interesams, o ne Komisijai patikėtai užduočiai remti bendruosius Sąjungos interesus.
- 50 Galiausiai reikia priminti, kad pagal ESS 17 straipsnio 3 dalies trečią pastraipą „[v]ykdydama savo įsipareigojimus, Komisija yra visiškai nepriklausoma“ ir jos nariai „nesiekia gauti ir nepaiso jokios vyriausybės, institucijos, įstaigos ar organo nurodymų“. Kaip skundžiamo sprendimo 78 punkte teisingai nurodė Bendrasis Teismas, ESS 155 straipsnio 2 dalies aiškinimas, pagal kurį Komisija,

- įgyvendindama savo iniciatyvos teisę, privalėtų pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo Sąjungos lygiu įgyvendinamas socialinių partnerių sudarytas susitarimas, prieštarautų ESS 17 straipsnio 3 dalies trečioje pastraipoje įtvirtintam principui, kad Komisija savo įgaliojimus vykdo savarankiškai.
- 51 Šios išvados negali paneigti EPSU argumentas, kad Komisijos nepriklausomumas išlieka, nes ši institucija bet kuriuo atveju gali pateikti Tarybai savo poziciją su „aiškinamuoju memorandumu“. Iš tikrųjų prie Komisijos pasiūlymo pridėtame aiškinamajame memorandume turi būti nurodyti tik šį pasiūlymą pagrindžiantys motyvai.
- 52 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia pažymėti, kad aiškindamas ESS 17 straipsnio 1–3 dalis Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 34, 63–81 ir 93 punktuose nepadarė teisės klaidos. Iš tiesų Bendrasis Teismas neišplėtė Komisijos vaidmens per SESV 154 ir 155 straipsniuose numatytą procedūrą socialinių partnerių ir Tarybos vaidmenų nenaudai.
- 53 Antra, dėl EPSU argumentų, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 74–77 ir 87 punktuose padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad socialiniams partneriams sudarius susitarimą Komisija „susigrąžina procedūros kontrolę“ tam, kad įvertintų, ar tikslinga pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo toks susitarimas įgyvendinamas Sąjungos lygmeniu, reikia pažymėti, kad EPSU priekaištauja Bendrajam Teismui dėl tokio aiškinimo atsižvelgiant tik į SESV 155 straipsnio 2 dalį, nepaisant SESV 154 ir 155 straipsnių tikslo ir konteksto.
- 54 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Bendrojo Teismo argumentai, pateikti skundžiamo sprendimo 74 punkte, išplaukia būtent iš to paties sprendimo 71–73 punktuose Bendrojo Teismo atliktos analizės, susijusios su atitinkamu institucijų ir socialinių partnerių vaidmeniu atskirais etapais, numatytais SESV 154 ir 155 straipsniuose konsultuojantis ir derantis dėl socialinės politikos srityje sudarytų susitarimų ir įgyvendinant juos Sąjungos lygmeniu.
- 55 Bendrasis Teismas teisingai pažymėjo, kad per Komisijos pradėtą konsultavimosi etapą, reglamentuojamą SESV 154 straipsnio 2 ir 3 dalyse, socialiniai partneriai gali pranešti Komisijai apie savo norą pradėti SESV 155 straipsnyje numatytą procesą. Toliau, derybų etapu, socialiniai partneriai gali, kaip numatyta SESV 155 straipsnio 1 dalyje, įtvirtinti sutartinius santykius, įskaitant susitarimo sudarymą. Galiausiai pradedamas susitarimo įgyvendinimo etapas pagal vieną iš dviejų SESV 155 straipsnio 2 dalyje numatytų procedūrų. Konkrečiai kalbant, kiek tai susiję su procedūra, pagal kurią leidžiama įgyvendinti susitarimą Sąjungos lygmeniu, šioje nuostatoje aiškiai numatyta, kad Tarybos sprendimas priimamas „remiantis Komisijos pasiūlymu“, ir, atsižvelgiant į joje nustatytą ne teisėkūros procedūrą, sukonkretinama Komisijos iniciatyvos teisė pagal ESS 17 straipsnio 2 dalį.
- 56 Vadinas, tam, kad padarytų skundžiamo sprendimo 74 punkte esančią išvadą, Bendrasis Teismas to sprendimo 71–73 punktuose rėmėsi ne vien SESV 155 straipsnio 2 dalies formuluote, bet ir atsižvelgė į SESV 154 ir 155 straipsnių bei ESS 17 straipsnio 2 dalies, vertinant šias nuostatas kaip vieną visumą, kontekstą; šis kontekstas, kaip konstatuota šio sprendimo 45–49 punktuose, patvirtina, kad, nors derybų etapo ir susitarimo sudarymo iniciatyva priklauso tik atitinkamiems socialiniams partneriams, šio susitarimo įgyvendinimo etapu pagal 155 straipsnio 2 dalį Komisija turi išnagrinėti, ar reikia pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo minėtas susitarimas būtų įgyvendinamas Sąjungos lygmeniu, ir taip susigrąžina procedūros kontrolę.

- 57 Taigi reikia atmesti EPSU argumentus, kad skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad tuomet, kai socialiniai partneriai sudaro susitarimą ir paprašo jį įgyvendinti Sąjungos lygmeniu, Komisija „susigražina procedūros kontrolę“.
- 58 Trečia, EPSU tvirtina, kad Bendrasis Teismas skundžiamame sprendime padarė teisės klaidą, nes aiškinimas, kad Komisija naudojasi „politine“ diskrecija, susijusia su galimybe pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo Sąjungos lygmeniu įgyvendinami socialinių partnerių sudaryti susitarimai, pažeistų šių partnerių savarankiškumą ir pakeistų SESV 155 straipsnyje numatytos procedūros pobūdį, nepaisant socialiniams partneriams pripažįstamų pagrindinių teisių. Taip Komisija užimtų „trečią vietą prie derybų stalo“, o iš Tarybos būtų atimta galimybė įgyvendinti teisę priimti arba nepriimti socialinių partnerių sudaryto susitarimo, kurią pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį numatyta įgyvendinti Sąjungos lygmeniu, tekstą.
- 59 Tokiems argumentams taip pat negalima pritarti, nes EPSU klaidingai aiškina pastarąją nuostatą, kiek tai susiję su ryšiu tarp derybų etapo ir socialinių partnerių suderėtų ir sudarytų susitarimų įgyvendinimo Sąjungos lygmeniu etapo.
- 60 Pagal SESV 151 straipsnio pirmą pastraipą „socialinis dialogas“ yra vienas iš Sąjungos tikslų. Be to, kaip buvo pažymėta šio sprendimo 46 punkte, SESV trečiosios dalies X antraštinės dalies nuostatų, susijusių su „socialine politika“, tikslas yra skatinti socialinių partnerių vaidmenį ir palengvinti jų dialogą, paisant jų savarankiškumo.
- 61 Kaip Bendrasis Teismas teisingai pažymėjo skundžiamo sprendimo 86 punkte, ši autonomija, įtvirtinta SESV 152 straipsnio pirmoje pastraipoje, reiškia, kad derybų dėl susitarimo etapu, kuris yra „išimtinis socialinių partnerių reikalas“, socialiniai partneriai gali vesti dialogą ir veikti laisvai, negaudami bet kurio asmens, visų pirma valstybių narių ar Sąjungos institucijų, nurodymų ar instrukcijų.
- 62 Vis dėlto šios autonomijos egzistavimas, būdingas derybų dėl galimo socialinių partnerių susitarimo etapui, nereiškia, kad Komisija turi automatiškai pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo toks susitarimas būtų įgyvendinamas Sąjungos lygmeniu bendru šių partnerių prašymu, nes tai reikštų, kad socialiniams partneriams pripažįstama savarankiška iniciatyvos teisė, kuri jiems nepriklauso.
- 63 Kaip matyti iš to, kas konstatuota šio sprendimo 47–49 punktuose, jei minėtos autonomijos buvimo pasekmė būtų tokia, iš SESV 154 ir 155 straipsnių kylanti institucinė pusiausvyra būtų pakeista, suteikiant socialiniams partneriams įgaliojimus Komisijos atžvilgiu, kurių neturi nei Parlamentas, nei Taryba.
- 64 Taigi Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 87 punkte teisingai nusprendė, kad kai tik socialiniai partneriai laisvai susidera dėl susitarimo, jį sudaro ir jį pasirašiusios šalys drauge paprašo įgyvendinti šį susitarimą Sąjungos lygmeniu, pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį Komisija „vėl įgyja teisę įsikišti ir susigražina procedūros kontrolę“.
- 65 Jei būtų pritarta EPSU aiškinimui, atitinkamo susitarimo derybų etapas, per kurį socialiniai partneriai turi visišką autonomiją, kurios šioje byloje nagrinėjamu atveju buvo laikomasi, būtų painiojamas su šio susitarimo įgyvendinimo Sąjungos lygmeniu etapu, kuriame socialiniai partneriai nebedalyvauja, nes, kaip Bendrasis Teismas priminė skundžiamo sprendimo 74 punkte, pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį „Taryba veikia remdamasi Komisijos pasiūlymu“.

- 66 Darytina išvada, jog skundžiamo sprendimo 90 punkte Bendrasis Teismas teisingai konstatavo, kad SESV numatytas tikslas skatinti socialinių partnerių vaidmenį ir jų dialogą paisant jų savarankiškumo nereiškia, kad Komisija privalo patenkinti susitarimą pasirašiusių šalių drauge pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį pateiktą prašymą dėl šio susitarimo įgyvendinimo Sąjungos lygmeniu.
- 67 Be to, reikia priminti, kad Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 28 straipsnyje įtvirtinta teisė derėtis ir sudaryti kolektyvines sutartis yra ypač svarbi Sąjungos teisėje (šiuo klausimu žr. 2010 m. liepos 15 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija* (C-271/08, EU:C:2010:426, 37 punktą). Šioje byloje nagrinėjamu atveju socialinių partnerių derybų dėl nagrinėjamo susitarimo etapu šios pagrindinės teisės buvo paisoma. Taigi EPSU negali teigti, kad Bendrojo Teismo patektu SESV 155 straipsnio 2 dalies aiškinimu, kuriuo pripažįstama, kad nagrinėjamo susitarimo įgyvendinimo etapu Komisija turi teisę priimti sprendimus tuomet, kai socialiniai partneriai nusprendžia kreiptis į šią instituciją su prašymu dėl tokio susitarimo įgyvendinimo Sąjungos lygmeniu, pažeidžiamos jų pagrindinės teisės.
- 68 Taip yra dar ir todėl, kad pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį Sąjungos lygmeniu sudaryti susitarimai bet kuriuo atveju gali būti įgyvendinami pagal socialiniams partneriams ir valstybėms narėms būdingą tvarką ir praktiką.
- 69 Bet kuriuo atveju reikia konstatuoti, kad argumentai, kuriais EPSU kaltina Bendrąjį Teismą klaidingai nukrypus nuo savo paties jurisprudencijos, suformuotos 1998 m. birželio 17 d. Sprendime *UEAPME / Taryba* (T-135/96, EU:T:1998:128), nes iš to sprendimo matyti, kad Komisijos įgaliojimai Sąjungos lygmeniu pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį įgyvendinant socialinių partnerių sudarytą susitarimą apima tik šį susitarimą pasirašiusių socialinių partnerių atstovaujамumo ir šio susitarimo teisėtumo kontrolę, bet neapima tikslingumo pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo įgyvendinamas šis susitarimas, kontrolės, grindžiami klaidingu minėto sprendimo aiškinimu, todėl yra nepagrįsti.
- 70 1998 m. birželio 17 d. Sprendime *UEAPME / Taryba* (T-135/96, EU:T:1998:128) Bendrasis Teismas, 84 punkte pažymėjęs, kad Komisija, gavusi socialinių partnerių bendrą prašymą įgyvendinti susitarimą Sąjungos lygmeniu, susigrąžina procedūros kontrolę, to paties sprendimo 85 punkte aiškiai konstatavo, kad tuo metu, kai Komisija atgauna teisę dalyvauti procedūroje, ji turi „be kita ko“, patikrinti susitarimą pasirašiusių šalių atstovaujамumą; taigi Bendrasis Teismas tikrai neatmetė to, kad Komisija turi ir kitų funkcijų. Be to, kadangi byloje, kurioje priimtas minėtas sprendimas, nekilo klausimo, ar ši institucija turi nagrinėti susitarimo įgyvendinimo Sąjungos lygmeniu tikslingumą, Bendrasis Teismas šio aspekto neprivalėjo nagrinėti.
- 71 Darytina išvada, kad, priešingai, nei teigia EPSU, 1998 m. birželio 17 d. Sprendimo *UEAPME / Taryba* (T-135/96, EU:T:1998:128) 84 punkte vartojamų žodžių „jeigu reikia“ negalima aiškinti taip, kad pagal juos Komisijai susitarimo įgyvendinimo Sąjungos lygmeniu etapu suteikti įgaliojimai apsiriboja tik socialinių partnerių atstovaujамumo ir susitarimo sąlygų teisėtumo kontrole.
- 72 Ketvirta, dėl EPSU argumentų, kad skundžiamo sprendimo 82 ir 94–98 punktuose Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kiek tai susiję su Parlamento vaidmens per SESV 154 ir 155 straipsniuose numatytą procedūrą apibrėžimu, palyginti su socialinių partnerių vaidmeniu, reikia pažymėti, kad tokiais argumentais EPSU iš tikrųjų ginčija skundžiamo sprendimo 82 punkte išdėstytus Bendrojo Teismo motyvus, tačiau nepateikia visiškai jokios

kritikos dėl to paties sprendimo 94–98 punktuose išdėstytų motyvų, susijusių su ESS 10 straipsnio 1 ir 2 dalyse įtvirtintu demokratijos principu ir nurodomu „horizontalaus subsidiarumo“ principu.

- 73 Dėl skundžiamo sprendimo 82 punkto, kiek ieškovai pirmojoje instancijoje tvirtino, kad socialiniai partneriai turi teisę priversti Komisiją pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo jų susitarimai įgyvendinami Sąjungos lygmeniu, Bendrasis Teismas teisingai pažymėjo, kad jei būtų pritarta tokiam aiškinimui, socialiniai partneriai turėtų didesnę įtaką socialinės politikos srityje pagal SESV 154 ir 155 straipsnius priimtų teisės aktų turiniui nei Parlamentas, kuris pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį turi būti tiesiog informuojamas prieš priimant teisės aktus.
- 74 Be to, Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, kad ieškovų pirmojoje instancijoje palaikomas aiškinimas reikštų, jog socialiniai partneriai turi įgaliojimus priversti Komisiją veikti socialinės politikos srityje, nors pagal SESV 225 straipsnį Parlamentui paprasčiausiai suteikiama teisė prašyti Komisijos pateikti Tarybai „bet kokią atitinkamą pasiūlymą klausimais, kuriais, jo nuomone, Sutartims įgyvendinti reikalingas Sąjungos teisės aktas“, o jeigu Komisija nepateikia pasiūlymo, Parlamentui suteikiama teisė į tai, kad Komisija praneštų jam to priežastis. Be to, pagal SESV 241 straipsnį Taryba gali tiesiog paprašyti Komisijos atlikti visus tyrimus, kurie, jos nuomone, yra tinkami bendriems tikslams pasiekti, ir pateikti jai visus tinkamus pasiūlymus, o jei Komisija nepateikia pasiūlymo, Taryba turi teisę į tai, kad Komisija nurodytų to priežastis. Šios išvados negali paneigti EPSU argumentas, kad socialiniai partneriai derasi dėl atitinkamo susitarimo teksto, rengia ir tvirtina jį savarankiškai, o Parlamentas visada dalyvauja tokiaame procese, nes Komisija privalo jį informuoti.
- 75 Iš viso to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, pažodžiui, pagal kontekstą ir teleologiškai aiškindamas SESV 155 straipsnio 2 dalį, ir, priešingai, nei teigia EPSU, nepakeitė institucinės pusiausvyros, kylančios iš SESV 154 ir 155 straipsnių.
- 76 Šios išvados negali paneigti bendro pobūdžio EPSU argumentai, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes netaikė 2015 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Taryba / Komisija* (C-409/13, EU:C:2015:217) 70 punkte įtvirtintų principų.
- 77 Šiuo klausimu reikia priminti, jog 2015 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Taryba / Komisija* (C-409/13, EU:C:2015:217) 70 punkte Teisingumo Teismas konstatavo, kad Komisijai pagal ESS 17 straipsnio 2 dalį ir SESV 289 straipsnį suteikta teisėkūros iniciatyvos teisė reiškia, kad ši institucija sprendžia, ar pateikti teisėkūros procedūra priimamo akto pasiūlymą, ar jo nepateikti, išskyrus atvejį, kai ji pagal Sąjungos teisę privalo pateikti tokį pasiūlymą.
- 78 Iš 2015 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Taryba / Komisija* (C-409/13, EU:C:2015:217) matyti, kad Sutartyse numatyti atvejai, kai Komisija privalo pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.
- 79 Vis dėlto EPSU nepagrindžia savo argumentų, kad pagal tame sprendime suformuotą jurisprudenciją socialinių partnerių pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį sudaryto susitarimo įgyvendinimas Sąjungos lygmeniu yra būtent toks atvejis. Ji tik tvirtina, kad pagal šią nuostatą Komisija privalo pateikti tokį pasiūlymą ir kad Taryba, atsižvelgdama į socialinių partnerių sudaryto susitarimo, kurį numatoma įgyvendinti Sąjungos lygmeniu, tekstą, turi nuspręsti, ar reikia priimti šį pasiūlymą. Todėl šiuos argumentus reikia atmesti.
- 80 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia atmesti visą antrąjį apeliacinio skundo pagrindą.

Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo, grindžiamo teisės klaida, kiek tai susiję su pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį priimtų teisės aktų kaip teisėkūros procedūra priimtų aktų pobūdžiu

Šalių argumentai

- 81 Pirmajame apeliacinio skundo pagrindu EPSU teigia, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 69, 73, 89, 96 ir 100 punktuose padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį Tarybos sprendimu priimti teisės aktai nėra teisėkūros procedūra priimti aktai.
- 82 Šiuo klausimu EPSU pirmiausia nurodo, kad direktyvų, priimamų Tarybos sprendimu pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį, sukeltos „pasekmės“ nesiskiria nuo direktyvų, priimamų pagal SESV 153 straipsnį, sukeltamų pasekmių.
- 83 Antra, EPSU teigia, kad skundžiamo sprendimo 69 ir 89 punktuose Bendrasis Teismas pabrėžė nagrinėjamo susitarimo įgyvendinimo pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį etapo pobūdį ir pagal šią nuostatą priimto akto kvalifikavimą, o ne jos „esminius padarinius“. EPSU taip pat teigia, kad skundžiamo sprendimo 96 punkte padaryta Bendrojo Teismo išvada nesuderinama, viena vertus, su pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį priimtais aktais, kurie išlaiko savo, kaip teisėkūros procedūra priimtų aktų, pobūdį, ir, kita vertus, su Teisingumo Teismo jurisprudencija dėl socialinės politikos srityje priimtų direktyvų.
- 84 Trečia, EPSU tvirtina, kad socialinių partnerių sudaryto susitarimo įgyvendinimo Sąjungos lygmeniu pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį etapas yra „speciali teisėkūros procedūra“, kaip tai suprantama pagal SESV 289 straipsnio 2 dalį. EPSU teigimu, nuoroda į 2017 m. rugsėjo 6 d. Sprendimą *Slovakija ir Vengrija / Taryba* (C-643/15 ir C-647/15, EU:C:2017:631), kurią Bendrasis Teismas pateikė skundžiamo sprendimo 69 punkte, nėra reikšminga ir dėl jos pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį priimti aktai negali prarasti savo, kaip „iš esmės teisėkūros procedūra priimtų aktų“, pobūdžio.
- 85 Komisija teigia, kad pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą reikia atmesti kaip netinkamą ir bet kuriuo atveju kaip nepagrįstą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 86 Pirmiausia reikia priminti, kad skundžiamo sprendimo 69 punkte Bendrasis Teismas, aiškindamas SESV 155 straipsnio 2 dalį pagal kontekstą, pažymėjo: kadangi šioje nuostatoje nėra jokios aiškios nuorodos į „įprastą teisėkūros procedūrą“ ar „specialią teisėkūros procedūrą“, kaip tai suprantama pagal SESV 289 straipsnio 1 ir 2 dalis, socialinių partnerių sudarytų susitarimų įgyvendinimo Sąjungos lygmeniu etapas nėra „teisėkūros procedūra“, kaip tai suprantama pagal pastarąją nuostatą, ir priemonės, kurių imtasi pasibaigus šiai procedūrai, nėra „teisėkūros procedūra priimti aktai“, kaip tai suprantama pagal SESV 289 straipsnio 3 dalį.
- 87 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad klausimas dėl pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį priimtų teisės aktų, kaip teisėkūros procedūra priimtų aktų, pobūdžio skiriasi nuo klausimo dėl Komisijos turimos teisės nuspręsti, ar tikslinga pateikti Tarybai pasiūlymą, kuriuo Sąjungos lygmeniu įgyvendinami socialinių partnerių sudaryti susitarimai.

- 88 Kaip savo išvados 72 punkte pažymėjo generalinis advokatas, šios teisės apimtis yra tokia pati, neatsižvelgiant į tai, ar aktas, kurį Tarybai siūloma priimti, yra teisėkūros procedūra priimamas aktas, ar ne.
- 89 Vadinasi, pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą reikia atmesti.

Dėl apeliacinio skundo trečiojo pagrindo, grindžiamo Bendrojo Teismo padaryta teisės klaida vertinant jo teisminės kontrolės apimtį

Šalių argumentai

- 90 Trečiajame apeliacinio skundo pagrindu EPSU teigia, kad skundžiamo sprendimo 31–33, 78, 79, 109–112, 122 ir 133 punktuose Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes apribojo ginčijamo sprendimo teisminės kontrolės intensyvumą dėl, pirma, politinio jo pobūdžio ir, antra, pavojaus pakenkti Komisijos nepriklausomumui.
- 91 Šiuo klausimu EPSU pažymi, kad Bendrojo Teismo aiškinimas, pagal kurį Komisija turi didelę politinio pobūdžio diskreciją, kai sprendžia, ar pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo Sąjungos lygmeniu įgyvendinamas socialinių partnerių sudarytas susitarimas, grindžiamas klaidingu SESV nuostatų, konteksto ir tikslo, taip pat 1998 m. birželio 17 d. Sprendimo *UEAPME / Taryba* (T-135/96, EU:T:1998:128) aiškinimu. Anot EPSU, prieš Komisijai pateikiant Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo toks susitarimas įgyvendinamas Sąjungos lygmeniu, iš tiesų jos vaidmuo yra ne politinis, o „iš esmės teisinis“.
- 92 EPSU taip pat teigia, kad skundžiamo sprendimo 112 punkte Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes „nustatė paralelių“ su 2018 m. balandžio 23 d. Sprendimu *One of Us ir kt. / Komisija* (T-561/14, EU:T:2018:210), susijusiu su Europos piliečių iniciatyva. Jos teigimu, SESV 154 ir 155 straipsniuose numatyta procedūra nėra panaši į Europos piliečių iniciatyvos procedūrą, nes, pirma, pastaroji procedūra nėra susijusi nei su kolektyvinių derybų procesu, nei su Pagrindinių teisių chartijos 28 straipsnyje įtvirtintos pagrindinės teisės įgyvendinimu, antra, šią procedūrą inicijuojančios šalys nedalyvauja rengiant teisės akto pasiūlymo tekstą.
- 93 Komisija nesutinka su EPSU argumentais. Konkrečiai kalbant, ji teigia, kad taikydamas suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, kad jo vykdomos ginčijamo sprendimo teisminės kontrolės intensyvumas yra ribotas.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 94 Trečiajame apeliacinio skundo pagrindu EPSU iš esmės priekaištauja Bendrajam Teismui, kad šis padarė teisės klaidą, kiek tai susiję su jo vykdomos ginčijamo sprendimo teisminės kontrolės intensyvumu, ir nurodo skundžiamo sprendimo 31–33, 78, 79, 109–112, 122 ir 133 punktus.
- 95 Iš šio sprendimo 62 ir 64 punktų matyti, kad Komisija neprivalo pateikti Tarybai pasiūlymo dėl sprendimo, kuriuo pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį Sąjungos lygmeniu įgyvendinamas socialinių partnerių sudarytas susitarimas, nes ši institucija turi diskreciją nuspręsti, ar tikslinga pateikti Tarybai tokį pasiūlymą.

- 96 Kaip Bendrasis Teismas teisingai pažymėjo skundžiamo sprendimo 110 ir 111 punktuose, iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad, kai institucija turi atlikti sudėtingus vertinimus, atliekant teisminę kontrolę iš esmės tikrinama tik tai, ar buvo laikytasi procedūros ir motyvavimo taisyklių, taip pat, ar teisingos faktinės aplinkybės, kuriomis buvo remiamasi, ir ar nebuvo padaryta teisės klaidos, akivaizdžios faktinių aplinkybių vertinimo klaidos arba piktnaudžiauta įgaliojimais (žr. 2008 m. liepos 1 d. Sprendimo *Chronopost ir La Poste / UFEX ir kt.*, C-341/06 P ir C-342/06 P, EU:C:2008:375, 143 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Šis teisminės kontrolės ribojimas ypač svarbus tada, kai Sąjungos institucijos, kaip šioje byloje nagrinėjamu atveju, privalo, pirma, atsižvelgti į potencialiai skirtingus interesus, kaip antai, be kita ko, Sąjungos bendrąjį interesą ir socialinių partnerių interesą, ir, antra, priimti su politiniais pasirinkimais susijusius sprendimus (šiuo klausimu žr. 1994 m. spalio 5 d. Sprendimo *Vokietija / Taryba*, C-280/93, EU:C:1994:367, 91 punktą ir 2005 m. liepos 14 d. Sprendimo *Rica Foods / Komisija*, C-40/03 P, EU:C:2005:455, 55 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 97 EPSU argumentai negali paneigti Bendrojo Teismo vertinimų, susijusių su jo atliekamos ginčijamo sprendimo teisminės kontrolės apimtimi.
- 98 Pirma, dėl EPSU argumentų, kad Komisijos turima diskrecija nuspręsti pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo Sąjungos lygmeniu įgyvendinamas socialinių partnerių sudarytas susitarimas, yra ne politinio, o „iš esmės teisinio“ pobūdžio, reikia pažymėti, kad Komisija atlieka teisinį vertinimą, kai pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį turi patikrinti šį susitarimą pasirašiusių šalių atstovaujumą ir jo nuostatų teisėtumą. Vis dėlto, kaip skundžiamo sprendimo 79 punkte teisingai pažymėjo Bendrasis Teismas, kai Komisija gauna socialinių partnerių prašymą Sąjungos lygmeniu įgyvendinti jų sudarytą susitarimą, ji turi įvertinti ir minėto susitarimo galimo įgyvendinimo Sąjungos lygmeniu tikslingumą, taip pat atsižvelgiant į politinio, ekonominio ir socialinio pobūdžio argumentus.
- 99 Antra, EPSU argumentas, kad skundžiamo sprendimo 112 punkte Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes „nustatė paralelių“ su 2018 m. balandžio 23 d. Sprendimu *One of Us ir kt. / Komisija* (T-561/14, EU:T:2018:210), susijusiu su Europos piliečių iniciatyva, negali būti pagrindas panaikinti skundžiamą sprendimą, nes, kaip matyti iš pirma išdėstytų motyvų, Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, apribodamas savo atliekamą ginčijamo sprendimo teisėtumo kontrolę.
- 100 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, jog Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai nusprendė, kad šioje byloje nagrinėjamu atveju jo vykdoma ginčijamo sprendimo teisminė kontrolė yra riboto intensyvumo.
- 101 Taigi trečiąjį apeliacinio skundo pagrindą reikia atmesti.

Dėl apeliacinio skundo ketvirtojo pagrindo, grindžiamo teisės klaida, susijusia su ginčijamo sprendimo motyvų teisėtumu

Šalių argumentai

- 102 Ketvirtajame apeliacinio skundo pagrinde EPSU teigia, jog skundžiamo sprendimo 116–140 punktuose Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes konstatavo, kad motyvai, kuriais grindžiamas ginčijamas sprendimas, nėra „klaidingi, nepagrįsti ir nepakankami“.

- 103 Pirma, EPSU tvirtina, jog Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 118 punkte padarė teisės klaidą, nes konstatavo, kad pagal SESV 296 straipsnį ginčijamo sprendimo motyvų pakanka, kad būtų galima sužinoti Komisijos vertinimą pagrindžiančias priežastis. Šiuo klausimu EPSU teigia, kad ginčijamame sprendime nurodytos klaidingos priežastys ir kad jos neatitinka tų, kuriomis buvo remiamasi per procedūrą, vykdytą prieš priimant šį sprendimą.
- 104 Antra, EPSU tvirtina, kad Bendrasis Teismas, skundžiamo sprendimo 130, 131, 133 ir 136 punktuose analizuodamas motyvus, padarė kelias klaidas, nors šie motyvai yra „iš esmės netikslūs ir (arba) nereikšmingi“. Be to, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 136 ir 138 punktuose neatsižvelgė į tai, kad Komisija ginčijamame sprendime nenurodė, viena vertus, priežasčių, dėl kurių ji, priešingai, nei teigė susirašinėdama su EPSU, neatliko „poveikio vertinimo“, ir, kita vertus, priežasčių, pateisinančių nukrypimą nuo šioje srityje paskelbtų komunikatų. Konkrečiai kalbant, EPSU priekaištauja Bendrajam Teismui skundžiamo sprendimo 138 punkte nusprendus, kad ieškovai pirmojoje instancijoje nepaaiškino, pagal kokią nuostatą Komisija privalėjo atlikti tokį „poveikio vertinimą“, prieš atsisakydama pasinaudoti iniciatyvos teise, nors šie komunikatai ieškovams pirmojoje instancijoje sukėlė „teisėtų lūkesčių“, dėl kurių buvo privaloma atlikti „teisinę kontrolę“ ir „poveikio vertinimą“.
- 105 Trečia, EPSU ginčija skundžiamo sprendimo 131 ir 132 punktuose Bendrojo Teismo pateiktą aiškinimą, susijusį su Teisingumo Teismo jurisprudencija dėl direktyvų dėl darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais.
- 106 Komisija tvirtina, kad ketvirtąjį apeliacinio skundo pagrindą reikia atmesti.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 107 Ketvirtąjį apeliacinio skundo pagrindą iš esmės sudaro dvi dalys, iš kurių pirmoji susijusi su Bendrojo Teismo padaryta teisės klaida dėl Komisijos pareigos motyvuoti ginčijamą sprendimą laikymosi, o antroji – su Bendrojo Teismo padaryta teisės klaida, kiek tai susiję su ginčijamo sprendimo pagrįstumu.

– Dėl apeliacinio skundo ketvirtojo pagrindo pirmos dalies, grindžiamos teisės klaida, susijusia su Komisija pareigos motyvuoti laikymusi

- 108 Pirmiausia reikėtų priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją pareiga motyvuoti pagal EB 296 straipsnį yra esminis procedūrinis reikalavimas, kurį reikia atskirti nuo motyvų pagrįstumo klausimo, nuo kurio priklauso, ar ginčijamas aktas yra teisėtas iš esmės. Šiuo klausimu motyvavimas, kurio reikalaujama pagal SESV 296 straipsnį, turi atitikti nagrinėjamo teisės akto pobūdį bei aiškiai ir nedviprasmiškai atskleisti aktą priėmusios institucijos argumentus, kad suinteresuotieji asmenys galėtų suprasti nustatytos priemonės pagrindimą, o kompetentingas teismas – vykdyti jos kontrolę (žr. 2010 m. spalio 14 d. Sprendimo *Deutsche Telekom / Komisija* (C-280/08 P, EU:C:2010:603) 130 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 109 Be to, pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją, kurią Bendrasis Teismas priminė skundžiamo sprendimo 115 punkte, reikalavimas motyvuoti turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkretaus atvejo aplinkybes, visų pirma į akto turinį, nurodytų motyvų pobūdį ir šio akto adresatų ar kitų asmenų, su kuriais jis tiesiogiai ir konkrečiai susijęs, suinteresuotumą gauti paaiškinimus. Nereikalaujama, kad motyvuose būtų tiksliai nurodomos visos svarbios faktinės ir teisinės aplinkybės, nes tai, ar akto motyvavimas atitinka SESV 296 straipsnio reikalavimus, turi

būti vertinama atsižvelgiant ne tik į akto tekstą, bet ir į jo kontekstą bei į visas atitinkamas sritį reglamentuojančias teisės normas (2008 m. liepos 1 d. Sprendimo *Chronopost ir La Poste / UFEX ir kt.*, C-341/06 P ir C-342/06 P, EU:C:2008:375, 88 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 110 Šiuo klausimu EPSU tvirtina, jog Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 118 punkte padarė teisės klaidą, nes nusprendė, kad ginčijamo sprendimo adresatai, t. y. DSANE ir EAPE, galėjo susipažinti su šio sprendimo motyvais.
- 111 Šioje byloje nagrinėjama atveju Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 116 punkte priminė tris motyvus, kuriais grindžiamas ginčijamas sprendimas ir kurie pakartoti šio sprendimo 13 punkte. Skundžiamo sprendimo 117 punkte Bendrasis Teismas priminė ginčijamo sprendimo priėmimo aplinkybes. Jis pažymėjo, kad Komisija konsultavosi su atitinkamais socialiniais partneriais dėl Sąjungos veiksmų, susijusių su viešosios valdžios institucijų tarnautojų ir darbuotojų informavimu ir konsultavimusi su jais, tikslingumo ir kad būtent po šio konsultavimosi socialiniai partneriai derėjosi dėl nagrinėjamo susitarimo ir jį pasirašė. Taigi, atsižvelgiant į ginčijamo sprendimo motyvus ir jo priėmimo aplinkybes, Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai skundžiamo sprendimo 118 punkte konstatavo, kad minėtas sprendimas buvo pakankamai motyvuotas pagal SESV 296 straipsnį, todėl, pirma, jo adresatai, t. y. DSANE ir EAPE, galėjo sužinoti tris motyvus, kuriais buvo grindžiamas Komisijos vertinimas, ir juos ginčyti ir, antra, Bendrasis Teismas galėjo patikrinti šiuos motyvus.
- 112 Kaip savo išvados 104 punkte pažymėjo generalinis advokatas, ginčijamas sprendimas skirtas nagrinėjamą susitarimą sudariusiems socialiniams partneriams, kurie dėl savo pozicijos, taip pat Komisijos surengto išankstinio keitimosi informacija ir konsultacijų jau žinojo šio neigiamo sprendimo priėmimo aplinkybes.
- 113 Tokiomis aplinkybėmis argumentas, jog Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, kad ginčijamas sprendimas yra pakankamai motyvuotas ir kad šio sprendimo adresatai galėjo žinoti jo priėmimo motyvus, turi būti atmestas.
- 114 Vadinasi, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 119 punkte teisingai konstatavo, kad ginčijamas sprendimas atitinka SESV 296 straipsnyje numatytą pareigą motyvuoti.
- 115 Taigi apeliacinio skundo ketvirtojo pagrindo pirmą dalį reikia atmesti.

– Dėl apeliacinio skundo ketvirtojo pagrindo antros dalies, grindžiamos Bendrojo Teismo padaryta teisės klaida, susijusia su ginčijamo sprendimo motyvų pagrįstumu

- 116 Dėl ginčijamo sprendimo motyvų pagrįstumo EPSU laikosi nuomonės, kad tame sprendime nurodyti motyvai yra iš esmės netikslūs ir (arba) nereikšmingi.
- 117 Pirma, dėl skundžiamo sprendimo 130 ir 136 punktų, kuriuose kalbama apie pirmąjį iš šių motyvų, EPSU nurodo, kad Bendrojo Teismo motyvai, vertinami fakto ir teisės klausimais, yra netikslūs, nes valstybių narių centrinės valdžios institucijų pareigūnams ir darbuotojams jau taikoma daug direktyvų ir kad Komisija, neatlikusi „poveikio vertinimo“, neturėjo jokio pagrindo teigti, jog Tarybai priėmus sprendimą, kuriuo nagrinėjamas susitarimas įgyvendindamas Sąjungos lygmeniu, galėjo pasikeisti šių valdžios institucijų struktūra, organizavimas ir veikimas.

- 118 Šiuo klausimu pirmiausia reikia pažymėti, kad tiek, kiek EPSU siekia ginčyti pačias Bendrojo Teismo konstatuotas faktines aplinkybes ir nenurodo faktinių aplinkybių išskraidymo šiuo klausimu, tai yra nepriimtina (šiuo klausimu žr. 2020 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Taryba ir kt. / K. Chrysostomides & Co. ir kt.*, C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P ir C-604/18 P, EU:C:2020:1028, 128 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 119 Be to, kalbant apie argumentą, kad nebuvo atlikta jokio nagrinėjamo susitarimo „poveikio vertinimo“, reikia pažymėti, kad EPSU nepaaiškina, kodėl toks „poveikio vertinimas“ buvo reikalingas siekiant nustatyti, ar nagrinėjamo susitarimo įgyvendinimas Sąjungos lygmeniu galėjo turėti įtakos valstybių narių centrinės valdžios institucijų veikimui, todėl neįrodė, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą.
- 120 Dėl ginčijamo sprendimo antrojo motyvo EPSU tvirtina, jog Bendrasis Teismas neatsižvelgė į tai, kad nagrinėjamame susitarime buvo vadinamoji „apsaugos nemažinimo“ sąlyga, pagal kurią suinteresuotiesiems asmenims suteikiama daugiau teisių, nei jau pripažįstama tam tikrose valstybėse narėse, ir neleidžiama panaikinti šių teisių pasikeitus vyriausybei.
- 121 Pirma, EPSU nepaaiškina, kodėl neatsižvelgimas į tai, kad nagrinėjamame susitarime buvo tokia „apsaugos nemažinimo“ sąlyga, reiškia, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 131 punkte padarė teisės klaidą. Antra, bet kuriuo atveju reikia pažymėti, kad EPSU nenurodo jokio šiame 131 punkte Bendrojo Teismo padarytos išvados, susijusios su Komisijos teiginiu, kad 2014 m. 22 valstybėse narėse jau buvo taisyklės, susijusios su centrinės valdžios institucijų tarnautojų ir darbuotojų informavimu ir konsultavimusi su jais, išskraidymo.
- 122 Dėl ginčijamo sprendimo trečiojo motyvo EPSU teigia, kad skundžiamo sprendimo 133 punkte Bendrasis Teismas neatsižvelgė nei į nagrinėjamo susitarimo sektorinį pobūdį, nei į atitinkamų socialinių partnerių atstovaujumą. Kaip teigia EPSU, EAPE yra valstybių narių centrinės valdžios institucijų socialinis partneris, todėl nagrinėjamas susitarimas buvo susijęs su šių valstybių narių centrine valdžia, o ne su jų vietos valdžia. Be to, nagrinėjamas susitarimas nedaro poveikio valstybių narių centrinės valdžios institucijų struktūrai, nes yra susijęs tik su šių institucijų darbuotojų teise į informavimą ir konsultavimąsi su jais.
- 123 Reikia pažymėti, kad ne skundžiamo sprendimo 133 punktas, o jo 132 punktas konkrečiai susijęs su ginčijamo sprendimo trečiojo motyvo nagrinėjimu. Minėtame 132 punkte Bendrasis Teismas įvertino faktines aplinkybes ir konstatavo, kad nagrinėjamo susitarimo įgyvendinimas Sąjungos lygmeniu labai įvairiai paveiktų valstybes nares, atsižvelgiant į jų centralizacijos ar decentralizacijos laipsnį. Ši išvada leido Bendrajam Teismui pažymėti, kad niekas nedraudė Komisijai atsižvelgti į pastarąją aplinkybę, nusprendžiant, kad nagrinėjamo susitarimo įgyvendinimas Sąjungos lygmeniu nepageidautinas. Kadangi EPSU nesirėmė faktinių aplinkybių, į kurias atsižvelgta atliekant šį faktinių aplinkybių vertinimą, išskraidymu, Teisingumo Teismas negali nagrinėti jos argumentų, susijusių su ginčijamo sprendimo trečiuoju motyvu.
- 124 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad reikia atmesti EPSU argumentus, susijusius su tuo, kad ginčijamame sprendime nurodyti motyvai yra netikslūs arba nereikšmingi.
- 125 Antra, dėl EPSU argumentų, kad skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas neatsižvelgė į tai, jog Komisija, kuri susirašinėdama pranešė, kad bus atliktas „poveikio vertinimas“ arba jis jau atliekamas, ginčijamame sprendime nenurodė priežasčių, dėl kurių neatliko šio vertinimo, reikia pažymėti, jog Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 138 punkte konstatavo, kad ieškovai pagrindinėje byloje nenurodė, pagal kokią nuostatą Komisija privalėjo atlikti tokį „poveikio

- vertinimą“, prieš atsisakydama pasinaudoti iniciatyvos teise, ir dėl to atmetė jų argumentus kaip nepagrįstus. Taigi EPSU negali teigti, kad skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas neatsižvelgė į tokius argumentus. Be to, kaip savo išvados 107 punkte pažymėjo generalinis advokatas, kadangi EPSU nesirėmė tariamu jos teisėtų lūkesčių pažeidimu pirmojoje instancijoje dėl minėtų argumentų, ji negali pirmą kartą remtis tokiais argumentais šiame apeliaciniame procese, todėl jie nepriimtini.
- 126 Trečia, EPSU priekaištauja Bendrajam Teismui, jog skundžiamo sprendimo 138 punkte nusprendė, kad Komisijos paskelbti komunikatai socialinės politikos srityje ieškovams pirmojoje instancijoje nesukėlė „teisėtų lūkesčių“, dėl kurių būtų reikėję privalomai atlikti „teisinę kontrolę“ ir „poveikio vertinimą“, ir nepagrindus to, kodėl ši institucija nukrypo nuo šių komunikatų, nors EPSU teisėtai tikėjosi, kad Komisija jais vadovausis. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad šis skundžiamo sprendimo punktas susijęs ne su Komisijos paskelbtais komunikatais socialinės politikos srityje, o su „poveikio vertinimu“, kurį ši institucija paskelbė susirašinėjime.
- 127 Tiek, kiek šiais argumentais EPSU siekia remtis tariamu teisėtų lūkesčių pažeidimu, kurį, jos manymu, Bendrasis Teismas turėjo konstatuoti dėl to, kad Komisija nukrypo nuo minėtų komunikatų, reikia pažymėti, kad EPSU grindė jais kelis konkrečius argumentus, pirmojoje instancijoje pateikdama pirmąjį pagrindą, susijusį su nurodomu SESV 155 straipsnio 2 dalies pažeidimu ir kompetencijos neturėjimu, taip darydama prielaidą, kad Komisija privalėjo laikytis šių komunikatų. Taigi, Teisingumo Teisme nurodydama teisėtų lūkesčių, kad Komisija laikysis savo pačios komunikatuose prisiimtų įsipareigojimų, pažeidimą EPSU išplėtojo argumentus, kuriuos jau buvo pateikusi pirmojoje instancijoje.
- 128 Priimdama elgesio taisyklės ir viešai paskelbdama, kad nuo šio momento taikys jas atvejams, kuriems šios taisyklės yra skirtos, institucija savanoriškai apriboja savo diskreciją ir negali nukrypti nuo šių taisyklių, nes priešingu atveju gali būti nubausta už bendrųjų teisės principų, pavyzdžiui, vienodo požiūrio ar teisėtų lūkesčių apsaugos principo, pažeidimą.
- 129 Vis dėlto, kalbant, kaip šioje byloje nagrinėjamu atveju, apie pasinaudojimą Komisijai pagal pirminės teisės nuostatą suteikta kompetencija pateikti Tarybai pasiūlymą, kuris yra išankstinė pastarosios institucijos sprendimo priėmimo sąlyga, arba jo nepateikti, pažymėtina, kad, atsižvelgiant, be kita ko, į šio sprendimo 48 punkte primintą institucinės pusiausvyros, su kuria siejama ši kompetencija, svarbą, nesant aiškaus ir vienareikšmio jos įsipareigojimo, negalima teigti, kad Komisija savanoriškai apribojo šią kompetenciją, įsipareigodama prieš pateikiant pasiūlymą tikrinti tik tam tikrus konkrečius motyvus, taip paversdama šią diskreciją ribota kompetencija, jei įvykdomos tam tikros sąlygos. Iš šioje byloje nagrinėjamu atveju EPSU pateiktų argumentų negalima daryti išvados, kad Komisija minėtuose komunikatuose prisiėmė tokį įsipareigojimą, kiek tai susiję su jai pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį suteikta kompetencija.
- 130 Ketvirta, EPSU argumentą, kad skundžiamo sprendimo 131 ir 132 punktuose Bendrasis Teismas klaidingai aiškino Teisingumo Teismo jurisprudenciją, susijusią su direktyvomis dėl darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais, nes „jau ir taip yra skirtumų tarp vietos ir centrinės valdžios“, reikia atmesti kaip akivaizdžiai nepriimtina, nes jis konkrečiai nesusijęs su šiuose skundžiamo sprendimo punktuose padaryta teisės klaida (šiuo klausimu žr. 2019 m. sausio 23 d. Sprendimo *Deza / ECHA* (C-419/17 P, EU:C:2019:52, 94 punktą).
- 131 Taigi reikia atmesti apeliacinio skundo ketvirtojo pagrindo antrą dalį ir visą ketvirtąjį apeliacinio skundo pagrindą.

132 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti visą apeliacinį skundą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 133 Pagal Procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas.
- 134 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal jo 184 straipsnio 1 dalį, iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.
- 135 Kadangi EPSU pralaimėjo bylą, ji padengia savo ir Komisijos bylinėjimosi išlaidas pagal šios pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. Atmesti apeliacinį skundą.

2. *European Federation of Public Service Unions (EPSU)* padengia savo ir Europos Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.